

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	EJRP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	12 maja 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2022 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022 ¹⁾		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
1.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C
1.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	E
2.2.			A
2.3.			B
2.4.			D

¹⁾ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.2.			B
3.3.			C
3.4.			A
3.5.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.2.			C
4.3.			B
4.4.			A

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			A
5.3.			B
5.4.			E

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.			A
6.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.5.		3.1) R Zdający oddziela fakty od opinii.	A

Znajomość środków językowych**Zadanie 7.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
7.2.			B
7.3.			C
7.4.			B

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	уходе
8.2.			родился
8.3.			сделал
8.4.			выпечкой

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>жарких дней</i>
9.2.			<i>тебя на автобусной остановке</i>
9.3.			<i>обращалась / обращаюсь к сестре</i>
9.4.			<i>престижном районе</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie, pod warunkiem że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie, zakreślając jego numer.

1. Karty podarunkowe stały się ostatnio popularnym prezentem urodzinowym wśród młodzieży. Czy taki prezent to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę** na ten temat, rozważając go z punktu widzenia osoby kupującej taki prezent oraz osoby, która go otrzymuje.
2. Coraz więcej uczniów dojeżdżających do szkoły rowerami ma problem ze znalezieniem miejsca do ich parkowania. Napisz **list** do dyrektora szkoły, w którym przedstawisz pozytywne aspekty korzystania z tego środka komunikacji i zaproponujesz rozwiązanie problemu pozostawiania rowerów.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) R *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 5.2) R *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.11) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) R *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 5.4) *Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.9) *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*
- 5.11) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztapkowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi (też jeśli nie jest zgodne)
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 p.	4 p.	3 p.
8–7	4 p.	3 p.	2 p.
6–5	3 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	0 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

ROZPRAWKA

Temat

Karty podarunkowe stały się ostatnio popularnym prezentem urodzinowym wśród młodzieży. Czy taki prezent to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę** na ten temat, rozważając go z punktu widzenia osoby kupującej taki prezent oraz osoby, która go otrzymuje.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami.

Tegoroczny temat rozprawki wymaga od zdającego omówienia go z punktu widzenia osoby kupującej taki prezent (1) i osoby otrzymującej go (2). Są to dwa kluczowe elementy polecenia, które będą oceniane przez egzaminatora. W temacie rozprawki postawione jest pytanie, wymagające od zdającego wyrażenia własnej opinii. Odpowiadając na nie, zdający może uznać tego rodzaju prezent zdecydowanie za dobry pomysł i konsekwentnie podać argumenty tylko na „tak”. Jeśli we wstępie taki prezent jest uznany przez zdającego za zły pomysł, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy pojawiają się argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to zdający powinien uznać je za niezasadne. Zdający może również wyrazić opinię bardziej neutralną. Należy zauważyć, że ten temat rozprawki nie wymaga od zdającego rozpatrywania argumentów za i przeciw, jest to tylko jedna z możliwych opcji.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy rozprawki
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem wymagane jest odniesienie się do popularności dawania kart podarunkowych jako prezentu urodzinowego wśród młodzieży, rozważenie, czy taki prezent to dobry pomysł oraz odniesienie się do opinii zdającego (zdający jest na „tak” lub na „nie” lub na „tak” i „nie”). Wymagane jest, aby we wstępie zdający odniósł się do:
 - kart podarunkowych
 - ich popularności jako prezentu urodzinowego wśród młodzieży,
i wyraził swoją opinię, np. *Молодые люди в последнее время часто дарят друг другу на день рождения различные подарочные сертификаты. Я думаю, что это отличная идея.* (zdający jest na „tak”).
2. Jeżeli zdający formułując tezę **nie odnosi się** do popularności kart podarunkowych wśród młodzieży **oraz nie wspomina**, że chodzi o prezent urodzinowy, to taka teza może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.

3. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. pytanie, czy to jest dobry pomysł, nie jest tezą.
4. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą różne zdania. Na przykład: *...z punktu widzenia tych, co dają...; ...z punktu widzenia tych, co dostają, ..może być zarówno dobrym, jak i złym pomysłem w zależności od punktu widzenia.*
5. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, uznaje się ją za odbiegającą od tematu, np. *Czy to dobry pomysł?* (1 pkt) ALE teza *Jakie są plusy takiego rozwiązania?* jest poprawna (2 pkt).
6. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypracowania.
8. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Среди молодёжи стало модно дарить друг другу подарочные сертификаты. Однако, не всегда такая идея может оказаться удачной и для тех, кто дарит, и для тех, кто получает такой подарок.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki (mimo braku elementu urodzin)
Лучший подарок для молодёжи – подарочная карта.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki (mimo braku elementu urodzin)
Я решил подарить своей подруге подарочный сертификат. Я думаю, что это хорошая идея.	teza odbiegająca od tematu (wątpliwy element młodzieży i brak elementu urodzin)
Я думаю, что дарить подарочные сертификаты сегодня – это очень модно.	teza nie na temat
Сегодня существует огромный выбор подарочных сертификатов.	brak tezy
В последнее время некоторые люди получают в подарок сертификаты.	brak tezy
Хорошо, что сейчас можно выбрать в подарок сертификат на покупку или какие-то услуги.	teza odbiegająca od tematu (brak elementów młodzieży i urodzin)
Стоит ли покупать подарочную карту в качестве подарка? Хороший ли это подарок и понравится ли он имениннику?	(pytanie, brak opinii piszącego, więc odbiega)
Сегодня подарочные карты стали популярным подарком среди молодёжи. Я считаю, что это так, потому что это выгодный и интересный вариант.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki (mimo braku elementu urodzin)
В последнее время подарочные карточки стали очень популярным подарком на день рождения. Но хорошая ли это идея? Я хотел бы обсудить это в данном тексте.	teza odbiega, nie zapowiada struktury

Всё чаще можно встретить подарочные карты в виде подарков на день рождения. Можно отметить две стороны медали. Плюсы и минусы такого вида подарка.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki (mimo braku elementu młodości)
Подарочная карта пользуется большой популярностью среди молодёжи. Сначала рассмотрим плюсы и минусы этой формы подарков со стороны покупателя и того, кто получает этот подарок.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki (mimo braku elementu urodzin)

9. Jeżeli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego słowa, które jest kluczowe dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja tezy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1), np. *Предплатная карта*.
10. Uznaje się użycie wyrazów *сертификат/карта/купон* w znaczeniu kart podarunkowych.

Это отличный подарок.	Musi wskazać tylko plusy z punktu widzenia osoby dającej prezent i otrzymującej
Это плохая идея.	Musi wskazać minusy z punktu widzenia osoby dającej prezent i otrzymującej
Есть плюсы и минусы такого подарка.	Musi wskazać i plusy i minusy, np. 1. Dający plus, otrzymujący minus 2. Dający minus, otrzymujący plus 3. Dający plus/minus, otrzymujący plus/minus 4. Dający plus/minus, otrzymujący plus 5. Dający plus/minus, otrzymujący minus 6. Dający plus, otrzymujący plus/minus 7. Dający minus, otrzymujący plus/minus
Для того, кто покупает подарок это хорошо, а для того, кто получает – плохо.	Musi wskazać plusy z punktu widzenia dającego i minusy otrzymującego

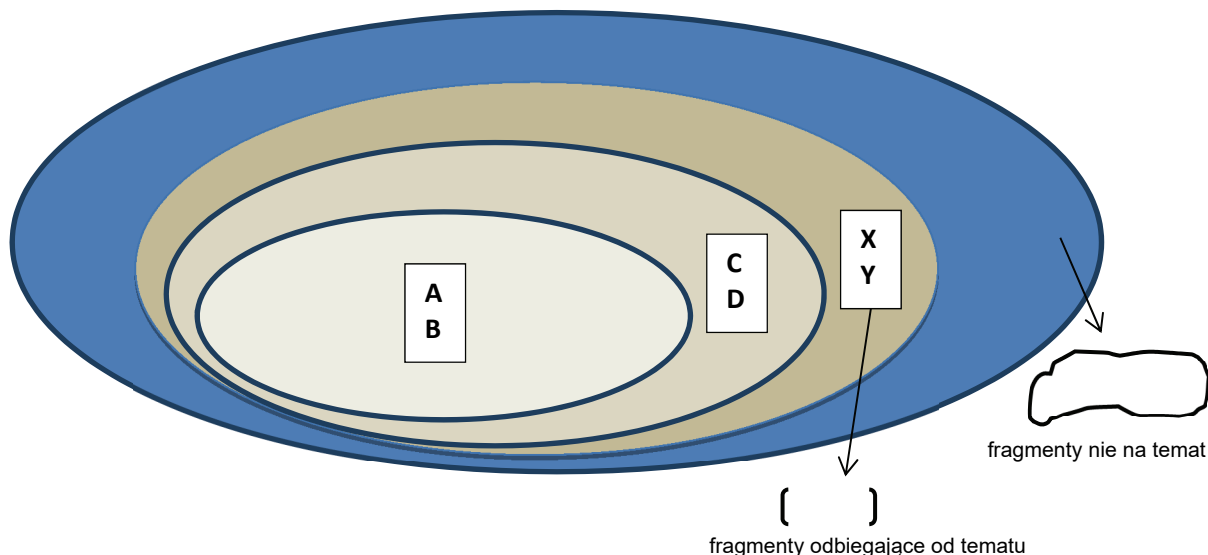
Elementy tematu

1. Elementami są: (1) punkt widzenia osoby kupującej i (2) punkt widzenia osoby otrzymującej kartę podarunkową.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, nie bierze się tego argumentu pod uwagę oceniając dany element.

Zgodność z tematem

Karty podarunkowe stały się ostatnio popularnym prezentem urodzinowym wśród młodzieży. Czy taki prezent to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę** na ten temat, } „główka”
rozważając go z punktu widzenia osoby kupującej taki prezent oraz osoby, która go otrzymuje.

elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - przyczyny, dla których sklepy proponują takie karty
 - instrukcja zakupu takiej karty
 - różnorodność kart podarunkowych
 - zasady działania karty podarunkowej
 - szczegółowy opis jednego z prezentów, który można za tę kartę kupić.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - opis wyglądu kart podarunkowych
 - opis najlepszego/najgorszego prezentu, który otrzymał zdający (bez nawiązania do kart podarunkowych)
 - porady jak wybierać prezenty

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - tradycje, związane ze świętowaniem urodzin

- relacja z imprezy urodzinowej.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. W Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje wady i zalety, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki
Представленные аргументы показывают, что всё зависит от людей.
Конечно, каждый сам должен решать, хорошо это или плохо.
Я считаю, что подарочные карты действительно хороший подарок на день рождения.
По-моему, это хорошее решение для тех, кто не знает, что купить.

Uwagi dodatkowe:

Jeśli rozprawka jest napisana w formie listu (posiada zwrot rozpoczynający i/lub kończący), segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

LIST FORMALNY

Temat

Coraz więcej uczniów dojeżdżających do szkoły rowerami ma problem ze znalezieniem miejsca do ich parkowania. Napisz **list** do dyrektora szkoły, w którym przedstawisz pozytywne aspekty korzystania z tego środka komunikacji i zaproponujesz rozwiązanie problemu pozostawiania rowerów.

List formalny jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się w nim do problemu parkowania rowerów przed szkołą i/lub może odnieść się do pozytywnych aspektów korzystania z roweru i itp.
2. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do propozycji umożliwiającej rozwiązanie problemu.

Elementy tematu

Elementami są: (1) opis pozytywnych aspektów korzystania z rowerów (2) propozycja rozwiązania problemu pozostawiania rowerów.

(1) opis pozytywnych aspektów korzystania z rowerów

Akceptowane są argumenty przemawiające za korzystaniem z rowerów:

- korzyści finansowe / zdrowotne / ekologiczne
- wygoda
- mobilność / punktualność
- dobry nawyk

(2) propozycja rozwiązania problemu pozostawiania rowerów.

Akceptowane są wypowiedzi, w których zdający przedstawia konkretne rozwiązania, propozycje, pomysły, np. pisze o możliwości wydzielenia pomieszczenia, organizacji czy budowy parkingu itp.

Jeśli zdający nie przedstawia konkretnej propozycji rozwiązania tego problemu / swojego pomysłu w sprawie zostawiania rowerów, np. wyraża gotowość pomocy, ale nie precyzuje, w jaki sposób chce pomóc, to realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Zgodność z tematem

Coraz więcej uczniów dojeżdżających do szkoły rowerami ma problem ze znalezieniem miejsca do ich parkowania. } „główka”

Napisz **list** do dyrektora szkoły, w którym przedstawisz pozytywne aspekty korzystania z tego środka komunikacji i

element 1.

zaproponujesz rozwiązanie problemu pozostawiania rowerów.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - popularność dojazdu rowerami
 - problem z parkowaniem rowerów w mieście czy na osiedlu, bez wspomnienia / odniesienia się do szkoły.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - opis różnych środków komunikacji i problemu parkowania w dużym mieście
 - negatywne strony dojazdu do szkoły rowerem.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - rady, jak jeździć rowerem / jaki rower kupić / wybrać
 - rozważania na temat kradzieży rowerów.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.

Elementy charakterystyczne dla formy

Formalne zwroty rozpoczynające list (np. *Уважаемый господин директор, Уважаемый Сергей Петрович*) oraz zwroty kończące list formalny (np. *С уважением, XYZ*).

Spójność i logika wypowiedzi

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Jeśli w pracy występuje dłuższy niekomunikatywny fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację polecenia).
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 p.	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 p.	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 p.	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i>	

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2021/22 na poziomie **B1+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Za zbyt nieformalny język i/lub personalne rozważanie problemu w rozprawce, zwłaszcza typu „za i przeciw”, egzaminator odejmuje punkty w zakresie środków językowych (uchylenia w stylu).

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 p.	2 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gzeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	Fragment niezgodny z tematem
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło, i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące między akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 160 wyrazów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. W przypadku obniżenia punktacji w zakresie środków językowych za usterki stylistyczne, pod pracą zapisuje się „rażące uchybienia w stylu” i wskazuje się rodzaj usterki. Samo użycie form skróconych nie jest traktowane jako rażące uchybienie.
10. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „Моя любовь”, книга „Свет Диску”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy

jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

11. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
12. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
13. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озере* (2 wyrazy), *в большом городе* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), 10 stycznia 2015 (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 wyraz, XX век = 2 wyrazy.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „bużki”).
6. Uwzględnia się w liczbie wyrazów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты.* – 4 wyrazy.